

Tähelepanu – koolitame koolitajaid!

Meister saab õpipoisile edasi anda vaid neid oskusi ja teadmisi, mis tal endal olemas on. Ja tark õpipoiss püüab meistritl kõik tema saladused välja uurida – ikka selle nimel, et amet paremini selgeks saada. Ühel hetkel võib aga juhtuda, et meister ei oska enam õpipoisi küsimustele vastata. Ei oska sellepärast, et tehnoloogia on arenenud kiiremini kui meister uneski näha oskas. Mida siis teha? Tuleb meister täienduskoolitusele saata.

Riiklikul Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskusel on käsil projekt „Kutseõpetajate väljaõppe ja täienduskoolituse süsteemi arendamine”. Projekti toetab Euroopa Sotsiaalfond meetme 1.1 raames. Projektiga alustati 2005.aasta oktoobris ning lõpetatakse juunis 2008. Kutseõpetajate ja praktikajuhendajate täienduskoolitusega on Eestis seni olnud nii, et võimalusi täienduskoolitusteks otsib iga kool ning iga õpetaja valdavalt ise, kusjuures takistuseks saab tihti see, et pakutav koolitus on liiga kallis.

REKKi projekt eesmärk on koolitumisvõimalusi luua ning jätkusuutliku ja kaasaegse kutseõpetajate väljaõppe ja täienduskoolitussüsteemi abil kutseõppe kvaliteeti tõsta.

Mida õpetajad ise koolitusvajadusest arvavad? Sellele andis vastuse projekti raames aastatel 2005-2006 läbi viidud uuring, mida juhtis Tallinna Ülikool.

Kutseõpetajad õpivad väga paljudest allikatest ja samas peavad nad koolitusi kui ühte õppimisvormi kasulikuks (ca 75% õpetajatest). Kuid kõige tõhusamaks teadmiste täiendamise vahendiks peeti ikkagi erialakirjandust ning mis kõige olulisem - ettevõtetes stažeerimist. Paljud õpetajad pooldavad ka interneti vahendusel teadmiste omandamist.

Üldiselt on kutseõpetajate suhtumine täienduskoolitusse soosiv – 19% hindas koolituse kasulikkust väga kõrgelt ja 48% kõrgelt, kusjuures vanema põlvkonna õpetajad on valmis õppima sarnaselt noortega. Kutseõpetajad peavad oma teadmiste ja oskuste pidevat täiendamist väga oluliseks – 98% vastanutest leidis, et see on nende ameti puhul vajalik. Uusi teadmisi ja oskusi ajendavad omandama ennekõike õpetataval erialal toimuvad muutused.

40% kutseõpetajatest leidis, et erialased koolitused on neile piisavalt kättesaadavad, 9% väitis, et neil pole võimalusi erialastel täienduskoolitustel osaleda. Koolitustel osalemisel on takistusteks tihe töögraafik ja ajapuudus, aga ka erialaste kursuste puudus ja kursuste kallidus.

Kutseõpetajate väljaõppe ja täienduskoolituse projekti sihtrühm on ka praktikajuhendajad, sealhulgas õpilaste juhendajad ettevõtetes. Nende roll kutseõppes on tähtis, kuigi ettevõtte töötajad-praktikajuhendajad ise ei ole oma rolli olulisust selgelt teadvustanud.

Praktikajuhendajad täiendavad end valdavalt iseseisvalt. Nagu kutseõpetajadki, õpivad nad peamiselt erialajakirjadest, internetist, koolitustelt. Kutseõpetajatest tundub enam õpivad nad aga oma kolleegidelt. Üldised põhjused, mis takistavad koolitusel käimist, on sarnaselt kutseõpetajatega ajapuudus, kursuste puudus ja/või nende kõrge hind.

Võimalused ja vajadused kaardistatud, on ka projektil „Kutseõpetajate väljaõppe ja täienduskoolituse süsteemi arendamine” selgem siht silme ees. Täienduskoolituste läbiviimiseks on projekti kaasatud 15 õppeasutust: 10 kutseõppeasutust ja 5 kõrgkooli. Et tegu igati väärika ülesandega, olgu koolituskeskused siinkohal ka ära toodud: Tartu Kutsehariduskeskus, Tallinna Polütehnikum, Estonian Business School, Tallinna Tööstushariduskeskus, Eesti Mereakadeemia, Luua Metsanduskool, Tallinna Tehnikakõrgkool, Eesti Hotelli- ja Turismimajanduse Erakool, Tallinna Majanduskool, Kuressaare Ametikool, Tallinna Teeninduskool, Tallinna Ülikool, Tartu Ülikool, Paide Kutsekeskkool, Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskool. Nende ülesanne on tagada kvaliteetse täienduskoolituse pakkumine ja korraldamine.

Erialaseid täienduskoolitusi toimub 15 õppekava järgi ja praktikajuhendajate koolitusi 6 õppekava järgi. Lisaks toimub kutseõpetajaid koolitavate õppejõudude täienduskoolitus.

Erialase täienduskoolituse eesmärk on ühtlustada ja täiendada erialaseid teadmisi ja oskusi ning pakkuda uut informatsiooni valdkonna arengutest, kindlasti tõhustada ka koostööd valdkonna õpetajate vahel. Koolituse maht 40-120 tundi.

Praktikajuhendajate täienduskoolituse eesmärk on pakkuda juhendamiselaseid teadmisi ja oskusi praktika tulemuslikkuse tõstmiseks ning arendada koostööd ettevõtete ja koolide vahel. Koolituse maht 40-80 tundi. Mis kõige olulisem: **kõik projekti raames toimuvad koolitused on osalejatele tasuta**, finantseerimist toetab Euroopa Sotsiaalfond.

Projekti eesmärk on koolitada kokku 455 kutseõpetajat, 250 praktikajuhendajat ja 45 õppejõudu. Praeguseks on koolitus lõppenud 3 õppegrupis (85 inimest), käimas 11-s (218 inimest) ja peatselt alustab veel 8 gruppi (150 inimest).

Ja et järgmise aasta alul algavad uued koolitused, ja ikka tasuta, on just praegu õige aeg mõelda ning otsustada – äkki tasub osaleda? Täpsema info õppekavadest, koolitustest, ajagraafikust ja registreerimisest leiab huviline REKKi kodulehelt www.ekk.edu.ee/kalender Ja alati saab telefonitsi või meili teel juurde küsida – 7350 693 või marge.koiva@ekk.edu.ee

Ootame uusi huvilisi!

Marge Kõiva,
Riikliku Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskuse
projektijuht